

**Українська національна платформа
Форуму громадянського суспільства Східного партнерства**

Звіт Національного координатора про підсумки діяльності упродовж жовтня 2024 р. – вересня 2025 р.

Руслан Гаврилюк

havryliuk@necu.org.ua

Щорічна конференція УНП 10-11 листопада 2025 р.

Українська національна платформа Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (далі – УНП ФГС СхП або Платформа), в умовах повномасштабної війни росії проти України, продовжує докладати усіх зусиль для перемоги України, шляхом сприяння європейській інтеграції України через інструменти громадянського суспільства в рамках політики Східного партнерства (СхП).

Платформа – це мережа більше 150 громадських організацій, що відстоює інтереси українського суспільства в рамках ініціативи СхП. Стратегічною метою Платформи на 2024–2026 рр. визначено бути мережею проактивних організацій громадянського суспільства (ОГС), які співдіють, задля повоєнної відбудови та сприяння набуття членства України до ЄС. На період 2024–2026 рр. визначено **4 стратегічні цілі Платформи:**

- адвокація членства України в ЄС;
- формування пропозицій щодо трансформації політики Східного партнерства;
- розширення синергії між ОГС для посилення процесів повоєнної відбудови;
- посилення спроможності УНП.

Конференцією Платформи у 2024 р. було обрано новий Керівний комітет, що вступив у свої повноваження з 1 грудня 2024 р. До складу Керівного комітету входять:

Національний координатор УНП:

Руслан Гаврилюк (Національний екологічний центр України)

Координатори робочих груп:

Марта Чумало – Робоча група 1 «Демократія, права людини, належне урядування і стабільність» (Громадська організація «Центр «Жіночі перспективи»);

Ірина Куропась – Робоча група 2 «Економічна інтеграція та зближення з політикою ЄС» (Громадська спілка «Агенція місцевого економічного розвитку Яворівщини»);

Наталя Андрусевич – Робоча група 3 «Довкілля, зміна клімату та енергетична безпека» (Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля»);

Іван Кульчицький – Робоча група 4 «Контакти між людьми» (Громадська організація «Агенція європейських інновацій»);

Валерій Репін – Робоча група 5 «Соціально-трудова політика та соціальний діалог» (Харківська обласна організація професійної спілки підприємців).

В складі Керівного комітету, порівняно з попередньою каденцією, відбулася зміна координатора РГ1. До листопада 2024 р. її координатором був **Ростислав Дзундза** (Громадська організація «Бюро соціальних та політичних розробок»);

Протягом звітнього періоду діяльність Платформи підтримувалась проектами та «Підтримка діяльності УНП ФГС СхП в 2024 р.», «Підтримка діяльності УНП ФГС СхП у 2025-2026 рр.» які впроваджує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Визначені Керівним комітетом **пріоритети** діяльності Платформи на 2025 р. включають:

1. **Сприяння євроінтеграційним процесам в Україні, зокрема відкриттю та просуванню виконання переговорних кластерів.**
2. **Участь у формуванні політики Східного партнерства на період після 2025 р. та адвокація включення пріоритетів відбудови та європейської інтеграції України до політики.**
3. **Адвокація посилення міжнародної підтримки України.**
4. **Посилення взаємодії з організаціями громадянського суспільства, а також владою, бізнесом та експертним середовищем задля відбудови України.**
5. **Посилення спроможності організацій громадянського суспільства та об'єднання їх зусиль навколо УНП для досягнення стратегічних цілей Платформи.**

Пріоритети діяльності на 2025 рік визначені з врахуванням наступних документів Платформи:

- Статут УНП ФГС СхП.
- Стратегічний план розвитку УНП ФГС СхП на 2024–2026 рр.
- Адвокаційна стратегія УНП ФГС СхП на 2024–2026 рр.
- Стратегія ФГС СхП на 2022–2030 рр.

Визначені пріоритети є наскрізними для усього широкого спектру діяльності Платформи як в межах України (національний та регіональний рівень), так і міжнародному рівні. Вони були відображені у ініціативах, що підтримувались Платформою, аналітичних документах, численних онлайн та офлайн заходах.

1) Інституційний розвиток Української національної платформи і її статутна діяльність

Документи УНП. У своїй діяльності Платформа керується Статутом, а також Стратегічним планом розвитку УНП на 2024–2026 рр. та Адвокаційною стратегією УНП на 2024–2026 рр.

Стратегічний план розвитку визначає мету діяльності Платформи – бути мережею проактивних ОГС, які співдіють, задля повоєнної відбудови та сприяння набуття членства України до ЄС, а також стратегічні цілі. **Адвокаційна стратегія** базується на Стратегічному плані та розкриває механізми впливу на основних стейкхолдерів та прийняття ними рішень з питань, що входять до компетенції платформи, та щодо яких визначені стратегічні пріоритети, а також на відповідну політику та поведінку стейкхолдерів.

Статутні заходи. Щорічна конференція УНП у 2024 р. відбулася 30–31 жовтня. Захід відбувся онлайн з широким залученням як членів Платформи, так і стейкхолдерів. Було проведено публічну дискусію «Переговорний процес про вступ України до ЄС: залучення та роль громадянського суспільства», презентовано позиційний документ «Потреби повоєнної відбудови України мають бути враховані в майбутніх ініціативах Східного партнерства».

Було успішно завершено проєкт «Підтримка діяльності УНП ФГС СхП у 2024 р.» та розпочато «Підтримка діяльності УНП ФГС СхП у 2025–2026 рр.», які реалізує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу. Проєкти забезпечили можливість

проведення засідань робочих груп та впровадження семи ініціатив у 2024 р. та такої ж кількості у 2025 р., проведення Конференції «Роль громадянського суспільства у відбудові та європейській інтеграції України» Засідання робочих груп відбувається з періодичністю не рідше двічі на рік.

Регулярно відбувались також засідання Керівного комітету УНП (07.01.2025, 19.02.2025, 13.05.2025), а також спільні засідання Керівного комітету та Наглядової ради проекту підтримки діяльності Платформи (20.06.2025). Під час засідань відбувалося узгодження організаційних питань, обговорення планів адвокації, налагодження співпраці з органами влади та інших аспектів діяльності Платформи, планування та огляд результатів впровадження ініціатив. Протягом звітного періоду відбулося 4 засідання Керівного комітету УНП, з яких 1 спільно з Наглядовою радою проекту.

За ініціативи РГ1 створено Міжсекторальну робоча підгрупа з підготовки Гендерної політики УНП.

Проведено самооцінювання рівня відповідності УНП кодексам етичної поведінки ФГС СхП та УНП за 2024 рік. Самооцінювання проведене у період: 06 – 15.12.2024 засвідчило загальний ВИСОКИЙ рівень дотримання УНП Кодексів етичної поведінки УНП та ФГС СхП. Більшість респондентів від УНП зверталися до Кодексу етичної поведінки УНП з метою ознайомлення із його вмістом. Жоден із членів УНП не повідомив про випадки неетичної поведінки в рамках УНП протягом 2024 року. Фіксується також значна кількість відповідей про недостатність наявної інформації, що вказує на необхідність запровадження додаткових зовнішніх інструментів для оцінки та підвищення рівня розуміння Кодексу етичної поведінки УНП, а також створення додаткових умов для обміну знаннями та взаємного навчання в рамках УНП. Виникає потреба у посиленні популяризації діяльності платформи. У перспективі також виникає необхідність перевірки членів УНП на належність до будь-яких політичних інституцій.

Визначено тематичні пріоритети робочих груп та підготували операційний план своєї діяльності на 2025 р. Підтримувалась синергія між робочими групами обох Платформ - Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства та Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС - які працюють над дотичними напрямками. Зокрема, тісно співпрацюють між собою Робоча група 3 УНП «Довкілля, зміна клімату та енергетична безпека» та Робоча група 5 УС ПГС «Енергетика, транспорт, зміна клімату та довкілля», які регулярно проводять спільні засідання, оприлюднюють спільні заяви, а також Робоча група 4 УНП «Контакти між людьми» та Робоча група 6 УС ПГС «Наука та технології, інформаційне суспільство, освіта, навчання та молодь, культура і спорт».

Продовжили свою роботу 20 делегатів ФГС СхП від України, цикл діяльності 2024-2026 роки. З них 5 представляє РГ1, по 4 – РГ2, РГ3 та РГ4, 3 – РГ5.

2) Аналітична та адвокаційна діяльність УНП

В рамках адвокаційної кампанії 14 листопада 2024, було оприлюднено позиційний документ «Потреби повоєнної відбудови України мають бути враховані в майбутніх ініціативах Східного партнерства». Також підготовлена англійська версія документу (The needs of Ukraine's post-war reconstruction must be incorporated into future Eastern Partnership initiatives). Позиційний документ розглянутий на Щорічній конференції у листопаді 2024 р., поширений серед українських та європейських зацікавлених сторін. Документ окреслює основні процеси планування та реалізації повоєнної відбудови України, врахування потреб відбудови в політиці Східного партнерства та програмах фінансування, а також можливості посилення безпекового компоненту та сфер, дотичних

до відбудови, зокрема енергетики, довкілля, промислової політики, будівництва тощо, в майбутніх документах Східного партнерства.

13 грудня 2024 р. у м. Києві в гібридному форматі було Платформою було проведено **Конференцію «Потреби повоєнної відбудови України мають бути враховані в майбутніх ініціативах Східного партнерства»**, яка зібрала широке коло членів Платформи та зацікавлених сторін. Захід став першим після тривалої перерви, з 2019 р., який відбувався переважно офлайн, що стало унікальною можливістю для зустрічі членів Платформи. В роботі конференції взяли участь народні депутати, на чолі з головою Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванною Климпуш-Цинцадзе, представники регіональної влади, донори, провідні ОГС тощо. Серед іншого на заході були представлені ініціативи Платформи та інші результати роботи. Під час заходу були записані відео з членами Платформи, з метою популяризації діяльності.

Платформа долучилася до **Конференції з відбудови України (URC 2025)**, що проходила у 11-12 липня 2025 р. у Римі. Можливість представляти ФГС СхП на Конференції мала Ірина Куропась, координаторка РГ2 Платформи.

За підсумками URC 2025, 15 липня 2025 року Платформою проведено онлайн дискусію «Вектор руху відбудови України: підсумки URC 2025», за участі провідних українських експертів, а також європейських партнерів. Для Платформи вже стало гарною традицією підбивати підсумки Конференції з питань відновлення України, яка є важливим майданчиком для підтримки України та обговорення принципів, напрямів і форм відбудови України. Дискусія підкреслила необхідність кращої координації, більш інклюзивної участі та посилення міжнародної підтримки для просування відновлення України та шляху до європейської інтеграції.

До Конференції з відбудови України РГ 3 «Довкілля, зміна клімату та енергетична безпека» УНП ФГС СхП та РГ 5 «Енергетика, транспорт, довкілля та зміна клімату» УС ПГС оприлюднили позиційний документ «Відновлення України на засадах сталого розвитку та європейської інтеграції» (10.07.2025). Документ наголошує, що відновлення України має відбуватись на засадах сталого розвитку з урахуванням принципів зеленої відбудови, які мають бути інтегровані в усі плани й програми відновлення.

Члени Платформи регулярно брали участь у засіданнях Комітету Верховної Ради України з питань євроінтеграції.

Важливим інструментом активної аналітичної та адвокаційної діяльності членів Платформи стала реалізація **ініціатив робочих груп**.

В 2024 році впроваджувались такі ініціативи:

РГ 1. Демократія, права людини, належне урядування та стабільність

- Регіональний вимір динаміки відновлення та адвокації членства в ЄС: рік потому
- Готовність Європейського Союзу до зовнішніх викликів: досвід України та спільні рішення

РГ 2. Економічна інтеграція і узгодження з політикою ЄС

- Основні пріоритети розвитку територіальних громад в контексті перспектив повоєнної модернізації української економіки
- Посилення рівності: роль гендерної адвокації у реалізації Green Deal та сталого розвитку

РГ 3. Довкілля, зміни клімату та енергетична безпека

- На шляху до ЄС у сфері довкілля: аналіз прогресу України з виконання рекомендації Звіту Європейської Комісії у рамках пакету про розширення

РГ 4. Контакти між людьми

- Аналітичний огляд стану жінок в економіці та сферах освіти та навчання в Україні у перспективі членства в ЄС та у рамках Пекін + 30

РГ 5. Соціально-трудова політика та соціальний діалог

- Повоєнне відновлення ринку праці в Україні: тенденції та загрози

За кожною ініціативою підготовлено моніторинговий (аналітичний) звіт українською та англійськими мовами, проведено діалог із владою центральною або місцевою в рамках кампанії з адвокації результатів діяльності, забезпечено широке інформування громадськості.

В 2025 році впроваджуються наступні ініціативи:

РГ 1. Демократія, права людини, належне урядування та стабільність

- Цінності ЄС на місцях: рівність в Україні-впровадження стандартів ЄС на локальному рівні
- Директива ЄС 2024/1385: виклики та можливості для України

РГ 2. Економічна інтеграція і узгодження з політикою ЄС

- Ревіталізація української економіки: як побудувати з підприємцями нову прозору модель співпраці, орієнтовану на потреби бізнесу

РГ 3. Довкілля, зміни клімату та енергетична безпека

- Доступ до екологічної інформації та участь громадськості у контексті зеленого відновлення та євроінтеграційних реформ
- Роль Ukraine Facility у просуванні екологічних реформ

РГ 4. Контакти між людьми

- AI4Ukraine: етичний штучний інтелект для відновлення на шляху до ЄС

РГ 5. Соціально-трудова політика та соціальний діалог

- Інструменти соціального діалогу як механізм соціальної згуртованості на рівні громад

УНП було оприлюднено наступні **заяви та звернення:**

- Звернення РГ3 УНП та РГ5 УС ПГС щодо оприлюднення інформації про екоподатки
- Відкритий лист РГ3 УНП та РГ5 УС ПГС щодо важливості послідовного впровадження системних екологічних реформ та реалізації євроінтеграційного курсу держави (липень 2023)
- Заява КК УНП ФГС СХП щодо закону, який послаблює незалежність НАБУ і САП

До другої річниці повномасштабного вторгнення російських окупаційних військ за участі УНП підготовлено звернення Керівного комітету ФГС СхП від 24.02.2025.

До першої річниці Ukraine Facility Керівний комітет ФГС СхП за рекомендацією УНП підтримав відкритий лист щодо посилення цього важливого інструменту ЄС у підтримці України (28.02.2025)

3) Міжнародна діяльність УНП

Перший Саміт ФГС СхП, Відень, 19-21 листопада 2024. Цей формат прийшов на заміну щорічним асамблеям Форуму, яких відбулося 15 від заснування Європейським Союзом політики Східного партнерства. Форум став майданчиком для обговорення майбутньої багатосторонньої співпраці Східного партнерства та ролі у ній громадянського суспільства. Серед цілей Саміту була оцінка змін, які відбулися в політиці та регіоні Східного партнерства в умовах повномасштабної війни Росії проти України, а також вивчення синергії між політикою Східного партнерства та програмою розширення ЄС.

Відкривав Саміт з ключовою промовою від громадянського суспільства Антон Антоненко, віце-президент аналітичного центру DiXi Group, член УНП ФГС. В промові Антон Антоненко закликав країни Східного партнерства та ЄС до боротьби з обходом санкцій, а також до спільних реальних та ефективних кроків на підтримку України.

Руслан Гаврилюк, національний координатор Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (УНП ФГС) онлайн взяв участь у панелі **«За межами трубопроводів та вантажних поїздів: підвищення сполучуваності в регіоні Східного партнерства»**, де висвітлив як Україна забезпечує економічну та енергетичну стійкість в умовах повномасштабної війни, а також які уроки з цього мають винести інші країни регіону.

Антон Антоненко на панелі **«Енергія за будь-яку ціну: виклики нових енергетичних коридорів у ЄС та регіоні Східного партнерства»** поділився ідеями щодо того, як ЄС та країнам Східного партнерства позбутися залежності від російських енергоресурсів. Антон Антоненко також закликав країни СхП до співпраці, щоб зробити використання енергетики як зброї неможливим, в тому числі і з розвитком нових джерел генерації та розробкою критичних мінералів

Наталія Андрусевич, координатор від Східного партнерства робочої групи 3 ФГС СхП «Довкілля, зміни клімату та енергетична безпека» та голова правління Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство та довкілля» модерувала панель **«30 у 2030 році? Оцінка розширення ЄС в регіоні Східного партнерства»**, в ході якої було обговорено перспективи набуття членства в ЄС Україною та Молдовою.

Сайд-івент **«Оцінка державної політики: обов'язкова умова для країн, що вступають до ЄС»** організований українською делегацією, був присвячений викликам, які стоять перед Україною, Грузією та Молдовою в оцінці ефективності державних політик в процесі набуття членства в ЄС. Модерувала захід Ірина Куропась.

За підсумками Саміту було оприлюднено огляд з його підсумками, а також проведено онлайн дискусію **«Перший саміт Форуму громадянського суспільства Східного партнерства: результати для України»** (27.11.2024). Основними темами для обговорення були: Східне партнерства під впливом російських загроз; посилення ролі громадянського суспільства у політиці Східного партнерства та політиці розширення; Східне партнерство як майданчик взаємодії українського та європейського громадянського суспільства; оновлення політики Східного партнерства та синергія із порядком денним розширення ЄС. Серед спеків були представники ЄК, ЄП, ЄЕСК, ОГС.

Засідання робочих груп ФГС СхП відбулися онлайн протягом травня 2025. Також проводились онлан заходи з представлення аналітичних документів робочих груп.

В 2025 р. відбулося низка **засідань Керівного комітету ФГС СхП** участь в яких Руслан Гаврилук брав онлайн.

УНП та її члени також традиційно активно долучалися до інших міжнародних заходів організованих під егідою Східного партнерства, можливість участі в яких відкрита для членів ФГС СхП та УНП.

29–30 травня 2025 р. відбувся онлайн-захід Eastern Neighbourhood CSOs Network for Gender Equality & Resilience (Мережа громадських організацій країн Східного партнерства з питань гендерної рівності та стійкості), організований у межах ініціативи EU4Gender Equality: Reform Helpdesk. У заході взяли участь представниці Бюро гендерних стратегій і бюджетування — Тетяна Іваніна та Тетяна Коновалова. Вони долучились до панельної дискусії «Діалог на основі фактичних даних: можливості, інструменти та виклики». Тема їхнього виступу - «Зміцнення партнерських відносин для забезпечення гендерної справедливості: подолання криз за допомогою колективних дій».

Наталія Андрусевич у 2 червня 2025 р. в Брюсселі взяла участь в презентації аналітичного документу “Екологічна безпека в країнах Східного партнерства: стан справ, виклики та можливості” (Environmental security in the EaP countries: state of play, challenges and opportunities), яка відбулася в офісі Секретаріату ФГС СхП. Автором цього документу за тематикою РГЗ була експерт Платформи Анна Голубовська-Онісімова.

4) Посилення спроможності УНП

Складова посилення спроможності УНП та її членів був присутній у переважній більшості активностей, що проводились Платформою, зокрема в рамках ініціатив, міжнародних заходів, що організовується Платформою тощо.

Найбільш яскравими прикладами є регулярні заходи щодо діяльності Платформи та координації зусиль її організацій-членів спеціально організовані для членів УНП в рамках проекту підтримки діяльності Платформи. Серед них заходи щодо підсумків Першого Саміту ФГС СхП, Міжнародної конференції з відновлення України, тренінги. Зокрема, 16 грудня 2024 р. був проведений онлайн тренінг «Інструменти та методи розвитку стійкості та впливу організації». Матеріали та запис цього та попередніх тренінгів для членів Платформи знаходяться у відкритому доступі.

Інформація про так заходи, як і про інші події Платформи та ФГС СхП поширюється через сайт та ФБ-сторінку УНП, а також через електронну розсилку серед членів Платформи. Окрім того, регулярно, кожні 2 місяці виходить інформаційний бюлетень УНП, що висвітлює основні новини з життя Платформи та ключову інформацію пов’язану із Східним партнерством та євроінтеграційними процесами в Україні.

З метою поширення інформації про Платформу та її популяризації під час Конференції «Потреби повоєнної відбудови України мають бути враховані в майбутніх ініціативах Східного партнерства» (грудень 2024 р.), були записані короткі відео з членами Керівного комітету про їх діяльність в Платформі, відео про ініціативи, що реалізуються Платформою, підготовлено відеоряд з світлинами, що відображають історію Платформи, які поширювались в соціальних мережах, а також видано буклет про Платформу.

19 жовтня 2025 р.